

Uwagi
do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody
(nr UDER25 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”	Cała ustawa	<p>1. W uzasadnieniu do projektu ani w OSR nie wykazano istnienia realnego, systemowego problemu (np. powszechnych opóźnień w postępowaniach), lecz jedynie wskazano na teoretyczną możliwość jego wystąpienia. Tymczasem obecna procedura w większości gmin działa sprawnie i wykazuje tendencję do dalszej poprawy. W uzasadnieniu podkreślono jedynie, że postulat zmiany został zgłoszony przez stronę społeczną, jednak nie dokonano analizy skali i częstotliwości ewentualnych opóźnień, ani ich przyczyn. A ta mogą być zarówno obiektywne, jak i leżeć po stronie wnioskodawcy (np. jego nieobecność na ogrodzonej posesji).</p> <p>2. Wprowadzenie projektowanej zmiany paradoksalnie może prowadzić do zaniechania przeprowadzania oględzin, a w efekcie do wydłużenia przeciętnego czasu trwania postępowania. Obecnie opóźnienia w wykonaniu oględzin kwalifikowane są jako bezczynność organu i przewlekłość postępowań. Mogą skutkować odpowiedzialnością służbową lub nawet karną (w związku z niedopełnieniem obowiązków) urzędnika. W praktyce kontrole te są często przeprowadzane znacznie szybciej niż w ustawowym terminie 21 dni – nierzadko już w ciągu tygodnia od dokonania zgłoszenia. Po nowelizacji formalnie dopuszczona zostanie możliwość „milczącej zgody” bez przeprowadzenia oględzin, co zlikwiduje presję na szybkie działanie organów. Może to skutkować upowszechnieniem praktyki oczekiwania pełnych 35 dni na zakończenie procedury.</p> <p>3. Zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa zgodnie z art. 83 f ust. 5 ustawy o ochronie przyrody nie zawierają</p>	Zrezygnować z tej nowelizacji	

¹⁾ W przypadku aktu nowelizującego należy wskazać jednostkę redakcyjną projektu oraz jednostkę redakcyjną zmienianego aktu prawnego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>informacji kluczowych z punktu widzenia oceny przyrodniczej (np. gatunku drzewa czy dokładnego obwodu), co uniemożliwia organowi podejmowanie racjonalnych decyzji o potrzebie przeprowadzenia oględzin lub jej braku. Dopuszczenie stosowania domniemania zgody (<i>consentire videtur</i>) bez oparcia go na przesłankach merytorycznych podważa sens obowiązujących przepisów i jest niezgodne z zasadą racjonalnego prawodawcy</p> <p>4. Oględziny przeprowadzane przez pracownika organu mają na celu dokonanie uproszczonej, bezpłatnej dla wnioskodawcy, oceny – m.in. pod kątem ewentualnych przesłanek przyrodniczych lub innych, mogących przemawiać przeciwko wycince. W przypadku osób fizycznych, które nie muszą dysponować specjalistyczną wiedzą z zakresu przyrody, ograniczało to ryzyko nieświadomego naruszenia przepisów, np. dotyczących ochrony gatunkowej (choć w art. 83f zapomniano o tym aspekcie przy oględzinach), ochrony obszarów Natura 2000, obszarów chronionego krajobrazu, zabytków czy drzew spełniających kryteria uznania za pomniki przyrody. Rezygnacja z oględzin zwiększa ryzyko wycinania drzew cennych przyrodniczo bez jakiegokolwiek kontroli i analizy strat.</p> <p>5. W uzasadnieniu i OSR pomięto fakt, że opóźnienie w przeprowadzeniu oględzin może wynikać także z przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy (w tym z celowego działania) – np. jego nieobecności. W wypadku wprowadzenia proponowanej zmiany, będzie ona obowiązywać jednakowo w przypadkach, gdy to urząd zaniecha oględzin, jak i w tych, gdy oględziny nie zostaną umożliwione przez wnioskodawcę. Powstanie więc możliwość ich skutecznego unikania – zwłaszcza w wypadku ogrodzonych posesji.</p> <p>6. Jak zaznaczono wyżej, nie jest pewne, czy nowa regulacja odpowiada na realną, a nie „potencjalną”</p>		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>potrzebę, czy rzeczywiście spowoduje skrócenie postępowań, ani jaka będzie skala wywołanych przez nią strat przyrodniczych. Jeden jej efekt wydaje się jednak pewny – tworzy lukę prawną umożliwiającą uniknięcie opłat za usunięcie drzew do celów gospodarczych. Jeśli osoba fizyczna wkrótce po usunięciu drzew „zmieni zdanie” co do przeznaczenia terenu i wystąpi o zezwolenie na budowę w celach gospodarczych, obecnie musi uiścić opłaty, z których została zwolniona na podstawie art. 83f ust. 1 pkt 3a ustawy. Ust. 17 tego artykułu stanowi, że wysokość opłaty oblicza się w oparciu o ustalenia z oględzin. Jeśli do oględzin nie dojdzie (umożliwienie tego to clou projektu), nie będzie podstaw do naliczenia wysokości opłaty. Powstanie tej ewidentnej luki zostało pominięte zarówno w uzasadnieniu jak i OSR. Sprawdzenie powiązań zmienianego przepisu z innymi regulacjami jest elementarną podstawą do oceny skutków zmiany, a w tym wypadku sprzeczność i wynikająca z niej luka o istotnych, negatywnych skutkach finansowych dla gmin i znacznym potencjalnie korupcjogennym powstają w ramach tego samego artykułu.</p> <p>Jednocześnie wyrażamy głębokie zaniepokojenie trybem przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu – ograniczonych do trzech dni roboczych. Tak krótki termin jest sprzeczny z zasadami partycypacji społecznej w procesie stanowienia prawa i znacząco utrudnia merytoryczne odniesienie się do projektowanych zmian przez zainteresowane podmioty. Podkreślamy, że brak jakichkolwiek uzasadnionych przesłanek do prowadzenia prac legislacyjnych w tak nadzwyczajnym trybie. W ustawie o ochronie przyrody istnieją liczne, znacznie poważniejsze uchybienia i luki, których usunięcie wymaga pilnej interwencji legislacyjnej – jednak w tych obszarach nie obserwujemy tak pilnych działań ze strony Ministerstwa i ustawodawcy.</p>		